

Преваленца и фактори на ризик поврзани со гестациски дијабетес мелитус кај бремените жени

Блерта Локмани*^{1,2}, Љубица Аџи-Андов^{1,3}

¹*Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, ул. „Крсте Мисирков“ 10-А, 2000 Штип, Северна Македонија (blera.701s@student.edu.mk)

²Дијагностичка лабораторија со биохемиска и микробиолошка лабораторија „ПЗУ Синлаб“ - Тетово, ул. „Крушевска Република“, 1200 Тетово, Северна Македонија

³Специјализирана болница по гинекологија и акушерство „Д-р Органџиски“, ул. „Гоце Делчев“ 85А, 2000 Штип, Северна Македонија

Гестациски дијабетес мелитус (ГДМ) претставува нарушена гликозна толеранција со појава за време на бременоста, асоцирана со зголемен мајчин и фетален морбидитет, како и долгорочни здравствени ризици. Преваленцата на гестацискиот дијабетес варира глобално, зависно од етничката припадност, популациските карактеристики, тест методологијата и критериумите за дијагноза. Затоа, главната цел на ова истражување беше да се утврди преваленцата на гестацискиот дијабетес и да се идентификуваат факторите на ризик кај бремените жени. Во студијата беа вклучени бремените жени над 18 години, во 18-32 гестациска недела, врз основа на ултразвучна проценка од страна на гинеколози. Тие беа подложени на орален гликоза толеранс тест со 75 грама гликоза. За проценка на факторите на ризик од ГДМ беше користен структуриран прашалник, кој содржеше прашања категоризирани во три дела. Ова истражување покажа дека 32 (33,7%) од жените вклучени во студијата имале гестациски дијабетес. Најзастапената возрастна група беше од 26 до 30 години (45,3%). Позитивна семејна историја беше пријавена кај 40% од бремените жени, 26,3% од нив изјавиле дека имаат прекумерна телесна тежина за време на бременоста, 65,3% од нив изјавиле дека редовно или често консумираат газирани пијалаци, додека само 10,5% од нив изјавиле дека се занимаваат со физичка активност. Скринингот за гестациски дијабетес треба да биде дел од рутинската пренатална грижа, особено кај жените со присутни ризик-фактори, при што важноста на скрининг тестовите треба јасно да им се објасни.

Клучни зборови: *гестациски дијабетес мелитус, OGTT- тест, фактори на ризик за гестациски дијабетес.*